

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

REMISSYTTRANDE
2026-08-17

Ärendenummer
NV-26-085659

Esbosamordnaren
Naturvårdsverket
Registrator@naturvardsverket.se

Yttrande i Esbo-samråd, NV-25-029274, angående delgeneralplan för planområdet Sunnanvind, norr om Åland

Naturvårdsverket har fått möjlighet att tycka till om ovanstående plan. Naturvårdsverket har tagit del av underlaget i ärendet och vill framföra följande. Vår bedömning begränsar sig till frågan om risken för gränsöverskridande påverkan på fåglar och fladdermöss.

Planområdet Sunnanvind är 1 320 kvm stort och ligger cirka 15 km norr om Ålands norra kust. Delar av planområdet ligger inom kommungränserna för Ålands nordligaste kommuner. I väster gränsar området mot Sveriges ekonomiska zon och den västligaste punkten är cirka 40 km från Sveriges fastland.

Underlaget i ärendet visar sammanfattningsvis att merparten av flyttande fåglar inte korsar det planerade området. Däremot kan vissa artgrupper under migrationsstråk delvis överlappa det aktuella planområdet i sydvästlig respektive nordöstlig riktning. Särskilt nattflyttande småfåglar kan vara utsatta då nedsatt sikt under vissa nätter (dimma, dis eller regn) kan påverka fåglarnas möjlighet att väja för vindkraftsverken. En studie har också visat att rovfåglar kan lockas till vindparker till havs i tron att dessa är land eller öar.¹ Även fladdermöss kan lockas till vindparker till havs för födosök efter att dessa har uppförts². Naturvårdsverket vill därför särskilt betona följande.

Så som Naturvårdsverket förstår det så är den finska havsplanen mer juridiskt bindande än exempelvis den svenska havsplanen (som enbart är vägledande). Vi föreslår därför att skyddssystem för fåglar och fladdermöss genomgående bör bli obligatorisk inom det planerade området. Detta åtminstone till dess att risken för oacceptabel gränsöverskridande påverkan kan uteslutas, exempelvis genom olika typer av uppföljnings- och kontrollprogram.

¹ Skov et al, 2016. Patterns of migrating soaring migrants indicate attraction to marine wind farms

² [Fladdermöss och havsbaserade vindkraftverk studerade i södra Skandinavien ISBN 91-620-5748-0](#)

Såsom framgår av ovan bedömer Naturvårdsverket att utpekandet skulle kunna påverka gemensamma fågelbestånd. En särskilt känslig art som kan nämnas är ejdern. Ejderns bevarandestatus har sedan 1990-talet försämrats kraftigt och har gått från livskraftiga bestånd till idag nära hotade sådana.

Ejdrar flyger mestadels lågt över vattnet, men är fysiologiskt utrustade för att vid behov flyga högre under långa sträckor eller migration. Baserat på de analyserade flyghöjdsmonstren passerar de flesta migrerande och födosökande artgrupper planområdet under 30 m. En effektiv åtgärd för att minska den potentiella risken för kollision skulle därför vara att öka frigångshöjden för rotorbladen till 30 m.

Risken för kollision kan dessutom minskas avsevärt genom att skyddssystem för fåglar installeras i syfte att kunna stänga av eller sänka rotorhastigheten vid turbiner vid behov. Detta system skulle antingen kunna vara väderstyrt eller detektionsstyrt.

Ett generellt skyddssystem för att minska risken för kollision med fåglar går också i linje med EU-domstolens avgörande i mål nr C-784/23 *Voore Mets* (från den 1 augusti 2025). Här framgår bland annat följande³.

Förbuden i artikel 5 är enligt EU-domstolen tillämpliga på samtliga fågelarter och är inte begränsade till endast vissa specifika fågelarter eller arter som är hotade på någon nivå eller har en långsiktigt vikande populationstrend. Förbuden i artikel 5 är inte begränsade till enbart fågelarter som har en ogynnsam bevarandestatus. Förbuden gäller även om syftet med åtgärden inte är att döda och störa fåglar eller förstöra eller skada deras bon eller ägg. Förbuden gäller också oavsett åtgärdens påverkan på fågelartens populationsnivå. Det innebär att större hänsyn behöver tas till samtliga fågelarter oavsett bevarandestatus.

Vi anser därför att villkor om skyddssystem inom detta område behöver skrivas in i den finska havsplanen enligt ovan. Alternativt behövs fleråriga studier av flyttande fåglar och fladdermöss på den tänkta platsen innan området tas i anspråk. Beroende på vad studierna visar kan det bli aktuellt med skyddsåtgärder för att minska risken för gränsöverskridande påverkan på fåglar och fladdermöss. Det kan till exempel handla om driftsreglering eller ett ökat skyddsavstånd till flyttstråket.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Liisa Seim Sehr efter föredragning av handläggaren Emma Lindkvist.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

³ Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av EU-domstolens dom den 1 augusti 2025 i mål C-784/23 angående fåglars fridlysning

För Naturvårdsverket

Liisa Seim Sehr

Emma Lindkvist